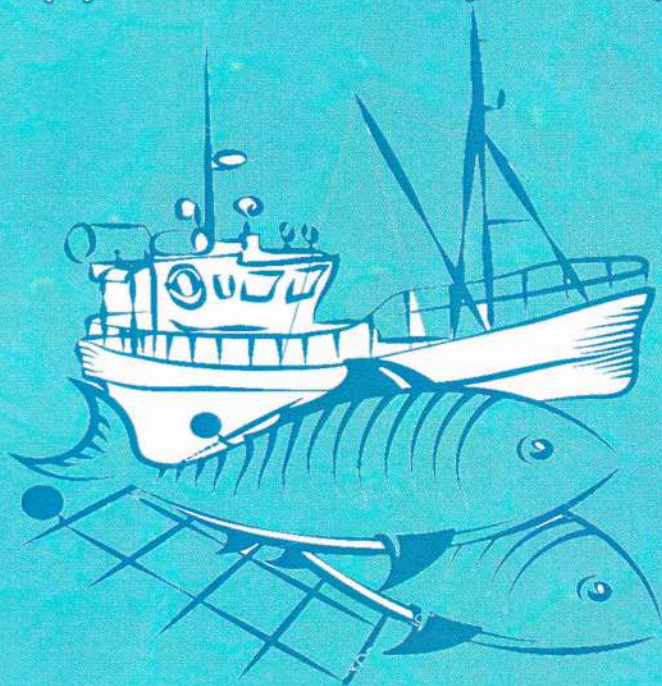

Міністерство аграрної політики та продовольства України
Державне агентство рибного господарства України

Завдання науки щодо вирішення
нагальних проблем
розвитку рибного господарства України

Матеріали
науково-практичного семінару,
проведеного 7 червня 2018 року
під час виставки «FishExpo-2018»

Міністерство аграрної політики та продовольства України
Державне агентство рибного господарства України

**Завдання науки щодо вирішення нагальних
проблем розвитку рибного
господарства України**

Матеріали науково-практичного семінару
07 червня 2018 р.

Виставка «FishExpo-2018»

Київ
2018

УДК639/21/3(477)(062)

3-13

Завдання науки щодо вирішення нагальних проблем розвитку рибного господарства України : матеріали наук.-практ. семінару 07 черв. 2018 р. Виставка «FishExpo-2018». – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2018. – 94 с.

Розглянуто стан, основні тенденції розвитку рибного господарства України, приділено увагу аквакультури, селекції, вивченню сировинних ресурсів, раціональному веденню промислу, сучасні проблеми розвитку аквакультури та їх перспективи, сучасні екологічні умови та стан водосховищ внутрішніх водойм України, проведено аналіз сучасного епізоотичного стану рибницьких господарств.

Для фахівців рибного господарства України.

УДК 639/21/3(477)(062)

Редакційна група:

В. Ф. Плічко

Ю. Є. Шарило

О. В. Ногарев

М. М. Гуня

Робочими мовами матеріалів науково-практичного семінару є українська та російська

Адреса оргкомітету:

Державне агентство рибного господарства України

вул. Січових стрільців, 45-а, Київ, 04053

тел. (044) 486-62-43

(044) 484-63-37

(044) 484-63-43

©Державне агентство рибного господарства України, 2018

З М І С Т

	Стр.
<i>Вдовенко Н. М., Шарило Ю. Є., Федоренко М. О.</i> Стан, основні тенденції розвитку рибного господарства у 2014-2017 роках	5-9
<i>Бузевич І.Ю., Литвиненко В.О.</i> , Наукові основи регулювання промислу на дніпровських водосховищах	11-13
<i>Матвієнко Н.М.</i> , Аналіз сучасного епізоотичного стану рибницьких господарств України	14-18
<i>Изєргин Л.В., Демьяненко К.В., Дирипаско О.А., Солод Р.А.</i> , О состоянии запасов водных биоресурсов и перспективах украинского промысла в Азовском и Черном морях	19-23
<i>Грициняк І. І., Третьяк О. М.</i> , До питання наукового забезпечення рибного господарства на внутрішніх водоймах України	24-31
<i>Пашико М. М., Пашико С. М., Третьяк О. М¹, Колос О.М.</i> , Комплексне використання індустриальних методів рибництва у сучасних умовах розвитку осетрівництва в Україні	32-35
<i>Коваленко В.О.</i> Використання заміників препарату гіпофізів при штучному відтворенні риб	36-40
<i>Малишева О.О.</i> Молекулярно-генетичні підходи до ідентифікації відтворення та збереження об'єктів аквакультури	41-43
<i>Тарасюк С.І., Маріуца А.Е., Залолю О.В., Глушко Ю.М.</i> , Особливості генетичного контролю племінного матеріалу в коропівництві	44-49
<i>Мухін В.М., Павленко М.М.</i> , Державне регулювання розвитку рибальства в Україні	50-55
<i>Самойленко Д.О., Кулик П.В., Ангелова Н.С.</i> Сучасні проблеми розвитку аквакультури південно-східної частини України та перспективи їх вирішення	56-61
<i>Рудь Ю.П., Бучацький Л.П.</i> , Діагностика вірусних та бактеріальних інфекцій риб: досвід референт лабораторії хвороб риб Європейського Союзу (ECRLFD)	62-64
<i>Батуревич О.О.</i> , Вплив згодовування сапоніту самицям коропа в перед нерестовий період на деякі характеристики ікри	65-67
<i>Хомич В.В.</i> , Сучасні екологічні умови та стан іхтіофауни водосховищ басейну річки Гірський Тікич	68-70

<i>Гечбаия Б. Н., Шепелєв С. С., Дмитришин Р. А.</i> , Забезпечення конкурентоспроможності суб'єктів рибного господарства в нових умовах функціонування національної економіки	71-77
<i>Геращенко Л. С., Ігнатов О. В.</i> Про неузгодженість відомчих та регіональних підходів до використання руслових рибницьких ставків	78-84
<i>Геращенко Л. С.</i> Особливості застосування методик розрахунку збитків, заподіяних рибному господарству	85-93

СТАН, ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА У 2014–2017 РОКАХ

(Вдовенко Н. М., завідувач кафедри глобальної економіки, Національний університет біоресурсів і природокористування України; Шарило Ю. Є., директор, БУ «МТЦ з аквакультури» Федоренко М. О., перший заступник директора, БУ «МТЦ з аквакультури»)

Протягом останніх років економіка виробництва у рибному господарстві України зазнала докорінних змін. Після податкової реформи 2014–2016 рр. змінено податкову систему для суб'єктів аквакультури. У результаті цього збільшилися деякі величини обов'язкових платежів для суб'єктів аквакультури. Це стосується плати за землю, податку на додану вартість. Внаслідок змін відбулась трансформація структури собівартості риби та рибної продукції. Саме це й стало предметом дослідження. Зокрема динаміка змін податкової системи, зростання цін на пально-мастильні матеріали та промислові товари, інші витрати, які впливають на собівартість живої товарної риби, а також визначення динаміки коливань цих витрат. Проаналізувавши отримані дані, слід відмітити, що найменше витрат з 2014 р. до 2017 р. припадає на воду та гідротехнічні споруди.

У 2014 р. найбільше витрат припадало на землю та податки, у 2015 р. – на енергоносії, у 2016 р. та у 2017 р. – на податки (рис. 1). Таким чином, на рис. 1 показано динаміку збільшення вартості оренди 1 Га землі з 2014 р. до 2017 р. суб'єктами господарювання у сфері аквакультури. На відміну від 2014 р. вартість оренди 1 Га землі збільшилась на 263,58 грн, тобто на 53 %.

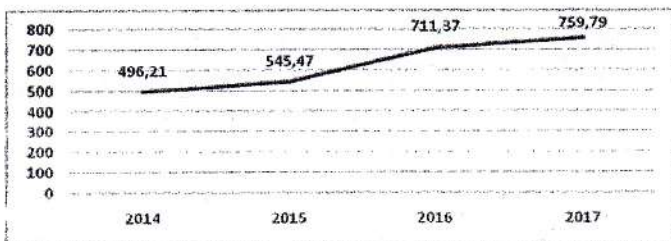

Рис. 1. Динаміка коливань витрат за 1 Га землі

Дослідження підтвердили, що у 2014–2016 рр. спостерігалось поступове збільшення вирощування товарної продукції коропа, а в 2017 р. на відміну від 2016 р. прослідковується невеликий спад його виробництва (рис. 2).

Аналізуючи криву вирощування рослиноїдних видів риб у 2015 р., на відміну із 2014 р. прослідковується різкий спад виробництва товарної продукції цих видів риб, далі у 2016 р. – збільшення їх вирощування, а у 2017 р. – навпаки, різкий спад їх виробництва.

Вирощування лососевих видів риб за чотири роки залишилось відносно на одному рівні. А дивлячись на вирощування інших видів риб, то до 2016 р. спостерігалось поступове зменшення їх виробництва. У 2017

р. – навпаки, нарощування обсягів виробництва цих видів риби на рівні із 2014 р.

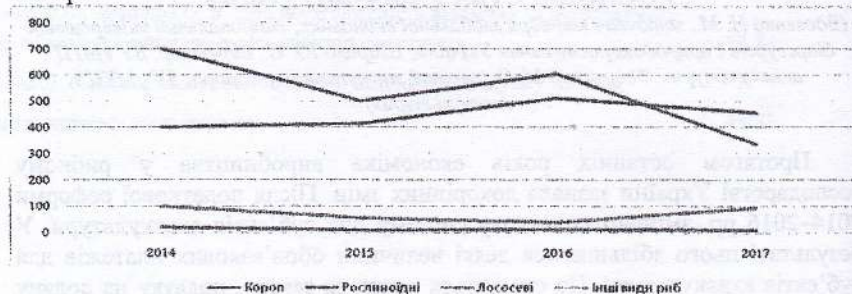

Рис. 2. Динаміка коливань виробництва продукції аквакультури за 2014-2017 рр.

Обсяг вирощеного товарного коропа за 4 роки коливався від 399 тонн у 2014 р. до 512,5 тонн у 2016 р., рослиноїдних – від 334,8 тонн у 2017 р. до 697,9 тонн у 2014 р., лососевих – від 9,3 тонн у 2017 р. до 19,2 тонн у 2014 р., інші види риби – від 37,7 тонн у 2016 р. до 97,3 тонн у 2014 р. Собівартість продукції коропа протягом 4 років збільшилась на 78,2 %, рослиноїдних – на 104,2 %, лососевих – на 74,85 %, інші види риби – на 90,8 % (рис. 3).

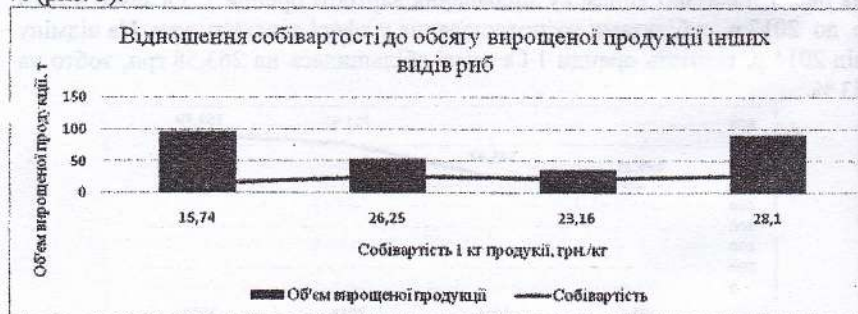

Рис. 3. Співвідношення собівартості інших видів риби до обсягів виробленої продукції

Як видно з рис. 4 в 2014 р. найменше витрат припадає на воду – 1 % та гідротехнічні споруди – 6 %.

При цьому встановлено, що виробничі витрати зростають: корми – 10 %, енергоносії та ПММ – 16 %, інші витрати – 18 %, податки – 20 %, а на землю припадає понад 29 % всіх виробничих витрат.

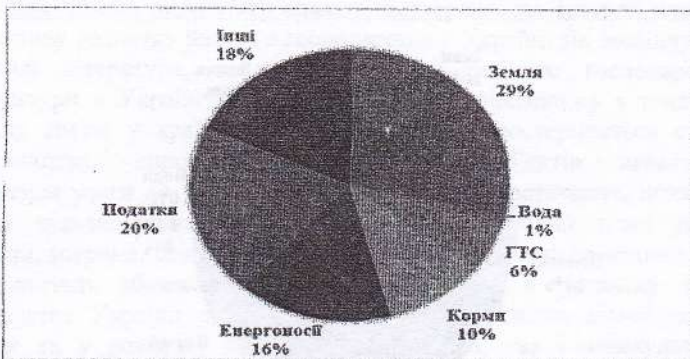

Рис. 4. Собівартість продукції аквакультури, 2014 р.

У 2015 р. витрати на воду не змінилися (1%), на 1% збільшилися витрати на гідротехнічні споруди (7%), на 3% збільшилися витрати на корми (13%), на 8% збільшилися витрати на енергоносії та ПІММ (24%), на 3% зменшилися витрати на податки (17%), на 13% зменшилися витрати на землю (16%), на 4% збільшилися понесені витрати на інші витрати (22%) (рис. 5).

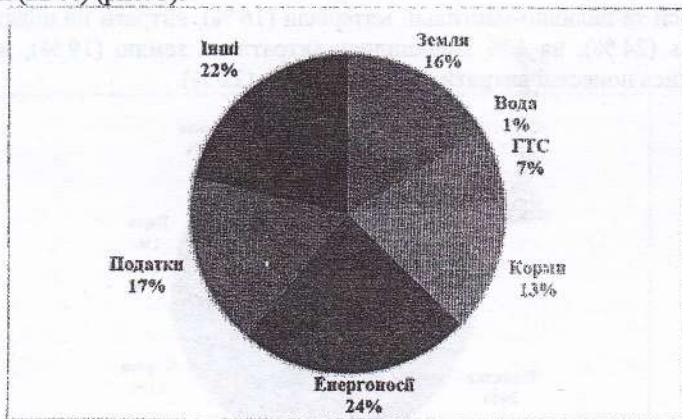

Рис. 5. Собівартість продукції аквакультури, 2015 р.

У 2016 р. на відміну від 2015 р., витрати на воду становили 1% (рис. 6). На 1% збільшилися витрати на гідротехнічні споруди (8%), на 1% зменшилися витрати на корми (12%), на 4% зменшилися витрати на енергоносії та ПІММ (20%), на 7% збільшилися витрати на податки (24%), на 4% збільшилися витрати на землю (20%), на 6% зменшилися понесені витрати на інші витрати (16%).

Рис. 6. Собівартість продукції аквакультури, 2016 р.

У 2017 р. на відміну від 2016 р. на воду припадало 1% (рис. 7). На 1% зменшилися витрати на гідротехнічні споруди (7%), на 1% зменшилися витрати на корми (11%), на 4% зменшилися витрати на енергосії та паливно-мастильні матеріали (16%), витрати на податки не змінилися (24%), на 1% зменшилися витрати на землю (19%), на 6% збільшилися понесені витрати на інші витрати (22%).

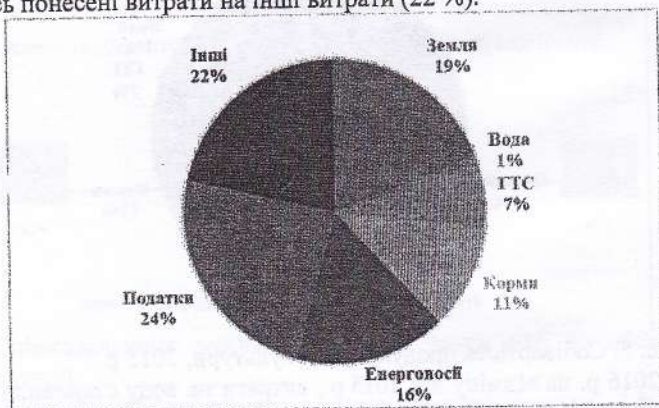

Рис. 7. Собівартість продукції аквакультури, 2017 р.

В порівнянні з собівартістю коропових риб в Україні, деякі середні показники собівартості продукції аквакультури держав-членів Європейського Союзу суттєво відрізняються. Наприклад, заробітна плата в країнах ЄС у структурі собівартості становить 34%, тоді як в Україні всі адміністративні витрати, що включають і заробітну плату, становлять лише 19% (заробітна плата становить приблизно 10%). Витрати на оренду землі, водного об'єкта, гідротехнічних споруд та обов'язкові платежі становлять 50%, в той час як у країнах ЄС всі операційні витрати становлять лише 11%.

Таким чином, результати аналізу підтверджують існуючі виклики та перспективу розвитку рибного господарства в Україні. Як засвідчує аналіз доступної літератури, тенденції розвитку рибного господарства та аквакультури в Україні практично повністю співпадають з тенденціями розвитку галузі у країнах-членах ЄС. Тобто спостерігається стагнація коропівництва, спроби урізноманітнення об'єктів аквакультури, розширення уваги до установок замкнутого водопостачання, інтенсивних методів культивування водних тварин. На перший план виходять проблеми, зокрема, складність врегулювання земельних та водних питань, чи екологічні обмеження тощо. Відмінністю в розвитку рибного господарства України та країн Європи є відсутність дієвої допомоги держави як у розвитку рибного господарства, так і аквакультури як сектора, що виробляє екологічно чисті та корисні харчові продукти.

Збірник наукових праць

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Свідоцтво про державну реєстрацію: ДК № 5354 від 25.05.2017 р.,
просп. Перемоги, 37
м. Київ, 03056

Підп. до друку 09.07.2018. Формат 60×84¹/₁₆. Папір офс. Гарнітура Times.
Спосіб друку – ризографічний. Ум. друк. арк. 5,58. Обл.-вид. арк. 9,08. Наклад 80 пр.
Зам. № 18-086

Видавництво «Політехніка» КПІ ім. Ігоря Сікорського
вул. Політехнічна, 14, корп. 15
м. Київ, 03056
тел. (44) 204-81-78